

22.1.2014

Jord- och skogsbruksministeriet
PB 30
00023 STATSRÅDET

Österbottens Fiskarförbund är en rådgivnings- och utvecklingsorganisation inom fiskerinäringen som representerar sammanlagt 50 vattendelägarlag, 43 fiskargillen och 7 fiskeområden. I vattendelägarlagen finns det drygt 30 000 delägare och i fiskargillena ca 2 100 medlemmar.

Österbottens Fiskarförbund har bekantat sig med förslaget till regeringens proposition till en ny lag om fiske och har på sitt styrelsemöte 21.1 beslutat ge följande utlåtande.

Allmänna synpunkter

Fiskarförbundet anser att det är välkommet att lagen moderniseras och harmoniseras med annan nationell lagstiftning, EU-lagstiftning och förändringar i samhället. Vi noterar att uppbyggnaden till förslaget till ny lag om fiske är tydlig med klara bemyndiganden och systematiska hänvisningar. Vidare noterar vi att det finns flera förslag till paragrafer som genomförda skulle förbättra förutsättningarna för kommersiellt fiske. Positivt är även att personer över 65 år föreslås börja betala fiskevårdsavgiften.

Hållbart fiske, biologiskt, socialt och ekonomiskt, är grunden i lagförslaget. Hållbarheten tänker man uppnå genom att i första hand reglera fisket. Borde man inte mera betona fiskevården utgående från att man sköter miljön och förutsättningarna för fiskens fortplantning, och först därefter sätter man in fiskeregleringar ifall fortplantningen inte fungerar tillfredsställande. Vi skapar lätt ett överreglerat fiske, vilket förutsätter resurser för förvaltning och övervakning. Sedan beaktas inte problemen med säl och skarv i havsområdet och deras inverkan på fiskbestånden alls i motiveringstexten, trots att de kan ha en avsevärd inverkan för bedömningen av tillståndet för fiskbestånden och ifall åtgärder som sätts in skall vara att reglera dessa bestånd eller reglera fisket.

Ett av de stora problemen inom fiskerinäringen i havsområdet är att vi saknar kunskap om de lokala fiskbestånden i den form, som skulle behövas för styrning av fisket. Vi vet inte beståndens storlek, och därmed vet vi inte vilket fisketryck vi kan ha på dem.

Mest bekymrade är vi över fiskeriområdenas uppgifter i förhållande till vilka medel som kommer att finnas tillgängligt för verksamheten. Vi tror inte att en fiskevårdsavgift på 35

ÖSTERBOTTENS FISKARFÖRBUND r.f.

euro kommer att räcka till för alla de verksamheter de insamlade medlen är tänkta att användas till. Vi betonar att det är viktigt att ersättningen till vattenägarna för den allmänna fiskerätten betalas fullt ut. För att medel därefter skall finnas för fiskeriområdesverksamheten, fiskeövervakningen, rådgivningsverksamheten och uppbörden av avgifterna bör priset på fiskevårdsavgiften höjas betydligt. Fiskevårdsavgiften får ju inte vara så förmånlig, att den konkurrerar ut de fisketillstånd som säljs av vattenägarna. I och med att detta är en fråga som kommer att inverka på väldigt många organisationers och enskildas verksamhetsförutsättningar, skulle man ha förväntat sig en ekonomisk utvärdering av förslaget. Denna konsekvensutredning saknas dock.

I motiveringstexten i förslaget sägs att man inför ett planeringssystem som går nerifrån uppåt, men i paragraferna är det precis tvärtom. Fiskeriområdenas vård- och skötselplaner styrs uppifrån och planerna i sin tur styr vattenägarnas fiskevård. När medel för verksamheten är minimal blir den faktiska styrningen starkare. Positivt med vård- och skötselplanerna är att man tänker sig att deras roll i samhällsplaneringen skall bli större, men det finns ingenstans sagt hur förvaltningen och planeringsmyndigheterna skall beakta dem i sin egen planering t.ex. vad gäller landskapsplanering och kommunal planering.

I motiveringstexten rör man sig till vissa delar med påståenden utan att man hänvisar till något. T.ex. så påstår man att fiskutplanteringar inte är bra, utan att mera tydliggöra vad man avser. Alla fiskutplanteringar är ju inte av ondo, och så länge miljön inte fungerar för naturlig fortplantning är vi hänvisade till att sköta en del av fiskevården med utplanteringar. Vi är också bekymrade över den ökade byråkratin som följer av lagförslaget. Förutom ökad byråkrati får vi även en splittring av fiskerifrågorna på olika myndigheter i och med att Forststyrelsen kommer in som en stark aktör i havsområdet. Med Forststyrelsen får vi en direkt koppling till miljöpolitiken, och samtidigt mister vi den koppling till näringspolitik vi har då fisket sköts av Ntm-centralerna.

För allmänheten är det inte lätt att veta vem som sköter vad inom fisket, namnförvirringen ökar. För fisket regionalt borde allmänheten kunna skilja på alla följande instanser; jord- och skogsbruksministeriet, avdelningen för fiske och jakt, naturresurscentralen (från 2015), ntm-centralen, fiskeenheten, fiskerisamarbetsgruppen, forststyrelsen, jakt- och fiskeövervakningen, fiskeriområdet, vattendelägarlag, fiskargillen, fiskarförbundet, yrkesfiskarorganisationen, kustaktionsgruppen (även kallad fiskerigruppen), fritidsfiskarnas regionala och lokala organisationer.

Miljöorganisationer föreslås få tillträde till beslutsfattande inom fiskerinäringen inom fiskeriområdena och Ntm-centralernas regionala fiskerisamarbetsgrupper. Det verkar bli en självklarhet att personer utanför fiskerinäringen skall vara med och styra fisket, men var är det sagt att detta i så fall enbart skall gälla miljöorganisationer. Varför gäller det inte också t.ex. konsumentorganisationer, byaorganisationer o.dyl.?

Förslaget till lagtext och motiveringstexten är till vissa delar skrivna så runt, att det ger myndigheterna ensamrätt till tolkning av paragraferna. T.ex. gäller detta kriterierna för Ntm-centralernas möjligheter att bevilja tillstånd för kommersiellt fiske.

Detaljerade synpunkter

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Lagens syfte

Paragrafens syftemål är godtagbart, men andan i lagen verkar styras mer mot skydd av fiskbestånd på bekostnad av nyttjandaspekten. Detta syns i övriga paragrafer, där regleringen av fiske är den främsta metoden att uppnå lagens syftemål. Till den delen kan vi inte omfatta tankegången i lagförslaget. Vår utgångspunkt är att prioritera förutsättningarna för fiskens fortplantning, och fiskeregleringar kommer först i andra hand.

2 kap. Fiskerätt och särskilda tillstånd som ger rätt att fiska

8 § Fiske inom allmänt vattenområde och i den ekonomiska zonen

Vi anser att det inte borde räcka med att registrera sig i Finland för att bedriva kommersiellt fiske, utan att man även borde vara bosatt i Finland. Finlands fiskekvoter bör i princip utnyttjas av finländska medborgare.

Vi anser att det bör vara Ntm-centralen som fortsättningsvis arrenderar ut fångstplatser för lax och havsöring på allmänt vatten för kommersiellt fiske liksom det är nu. Ntm-centralerna har kunskap och kännedom om det kommersiella fisket.

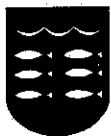
11 § Utarrendering av fiskerätt

I denna paragraf borde det skrivas in att vid utarrendering av fiskerätt har den tidigare arrendatorn förtur att göra avtal om fiskerätt.

13 § Regionalt tillstånd att bedriva kommersiellt fiske

Denna paragraf är i princip bra, men det blir för mycket öppet för tolkningar i förslaget. Varför har olika grupper av företagare på vattenområden olika regler för möjligheten att få tillstånd, jfr. fiskeguideverksamheten? Kräver inte grundlagen att företagare, som utnyttjar samma resurser, skall behandlas likvärdigt?

Hur och vem definierar när kommersiellt fiske medför betydande olägenhet för strandägare eller annan användning av området eller när det kommersiella fisket medför oskäligen försvagning av fiskerättsinnehavarens möjligheter att nyttja sin fiskerätt eller betydande olägenhet av annat slag?

ÖSTERBOTTENS FISKARFÖRBUND r.f.

14 § Ersättning för kommersiellt fiske till innehavare av fiskerätt

Att fastställa gängse pris för kommersiellt fiske i fiskeriområdets vård- och skötselplan kommer att leda till problem. I Österbotten kan prisnivån variera stort mellan närliggande byar inom ett fiskeriområde. Fastställande av gängse pris i plan kommer att likrikta prisnivån för fiskerätter och därmed i praktiken minska på vattenägarnas intäkter för sin egendom. Vi omfattar inte att gängse prisnivå skrivs in i vård- och skötselplanen.

17 § Kommersiella fiskares rätt att nyttja statens markområden

Under denna paragraf önskar vi ett tillägg om, att kommersiella fiskare får rätt att köra över statens markområden vintertid med snöskoter för att nå sina fiskeplatser. Det har förekommit att Forststyrelsen i Österbotten nekat kommersiella fiskare att köra över statsägda marker som ingår i något skyddsprogram.

18 § Regionalt tillstånd att bedriva fiskeguideverksamhet

Avgiften på 100 euro/år är för låg. Redan behandlingen av ett tillstånd kostar mer. Tillståndet för fiskeguideverksamheten och tillstånd för kommersiellt fiske borde jämföras med varandra, även om prisnivån på tillstånden kan vara olika.

3 kap. Fiskerierorganisationer och deras uppgifter

22 § Indelning i fiskeriområden

Kriterierna för att fastställa fiskeriområdenas gränser är delvis diffusa och kan bli föremål för tolkning. Det finns en uppenbar risk att fiskeriområdena blir för stora och att känslan för det egna området förloras. Vem sköter då fiskeriområdena ifall det inte finns medel för att anställa personal?

23 § Fiskeriområdets rättsliga form, medlemmar och organ

Enligt skrivningen i denna paragraf kan de byavisa fiskargillena inte mera vara medlemmar i ett fiskeriområde. Detta är en förlust för Österbotten, där fiskargillena ofta arrenderar vattenområdena av delägarlagen och sköter delägarlagens uppgifter.

De nuvarande regionala fiskerirådgivningsorganisationerna har ett gediget fiskerikunnande och en historisk kunskap om områdets fiskerinäring och bör vara representerade i fiskeriområdena. Ifall det inte finns regionala fiskerirådgivningsorganisationer kan den landsomfattande fiskerierorganisationen utse representanten.

Vi ifrågasätter att miljöorganisationerna skulle vara representerade i fiskeriområdena.

24 § Fiskeriområdenas uppgifter

De uppgifter som det är tänkt att fiskeriområdena skall sköta kräver resurser, men med det upplägg kring insamling av medel för bl.a. detta kommer resurser inte att finnas. Det är högst nödvändigt att ministeriet gör en konsekvensbedömning av medelinsamlingen och vad medlen är tänkt att användas till.

32 § Den regionala fiskerisamarbetsgruppen

Här bör de regionala rådgivningsorganisationerna ingå. Vi ifrågasätter att miljöorganisationerna skulle vara representerade i denna grupp.

4 kap. Planering av nyttjandet och vården av fiskresurserna

36 § Utarbetande av planen för nyttjande och vård

Det åligger fiskeriområdena att utarbeta planer för nyttjande och vård. Om ett fiskeriområde inte uppgör en dylik plan kan Ntm-centralen enligt 37 § låta bli att betala ut verksamhetsmedel till fiskeriområdet. Om fiskeriområdena har brist på medel för en ordentlig verksamhet, borde Ntm-centralerna inte få använda sig av denna sanktion.

39 § Övervakning av verkställigheten av planen för nyttjande och vård

De sanktioner som ingår i denna paragraf förefaller onödigt skarpa, speciellt vad gäller ägare av vattenområde.

5 kap. Ordnande av fångsten

42 § Fördelning av delägarlags fiskerätt

Vi anser att systemet med redskapsenheter och jämförelsen av fiskeredskap utgående från dessa är svår att uppskatta. T.ex. så kan en ryssja vara effektiv inom ett visst område medan den på ett annat område ger dålig fångst. Fördelningen av fiskerätt på basen av redskapsenheter är onödigt byråkratiskt, speciellt med beaktande av att man i allmänhet inte har någon ordentlig kunskap om de lokala fiskbeståndens storlek och möjliga fisketryck på dem. Det borde räcka med att ange fiskerätten i antalet av olika fiskeredskap samt det totala fisketrycket i antalet redskap som samtidigt får användas inom delägarlagets vattenområde.

6 kap. Styrning och begränsning av fisket

49 § Fångstredskap och fångstmetoder avsedda för kommersiellt fiske

Vi utgår från att vi förstått rätt och att regleringen av antalet nät som får användas i icke-kommersiellt fiske enbart gäller statens allmänna vattenområden.

7 kap. Vandringsfiskar och tryggande av fiskens gång

65 § Förbud att fiska vid älvmyrningar

Det borde preciseras vilka älvar som paragrafen gäller.

8 kap. Utplantering av fisk och annan vård av fiskevatten

73 § Utplantering av fisk och kräfta

Vi understöder ändringen i registreringen av fiskutplanteringarna. Ändringen gör att det hela tiden finns aktuell information om utförda fiskutplanteringar.

9 kap. Främjande och finansiering av fiskerihushållningen

78 § Fiskevårdsavgift och justering av den

Vi föreslår att den årliga fiskevårdsavgiften höjs till minst 50 euro. Justeringen bör göras minst vart femte år och på något sätt bindas till levnadskostnadernas utveckling.

81 § Användning av avgiftsmedel

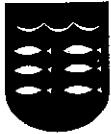
Fiskerirådgivningens verksamhetsbidrag bör inte omändras till projektbidrag. Vi föreslår att punkt 3 omskrivs enligt följande: 3) kostnader för organiseringen av fiskerirådgivningstjänster

10 kap. Kommersiellt fiske

87 § Grupper av kommersiella fiskare

Vi föreslår att man gällande denna paragraf ger Ntm-centralen rätt att pröva till vilken grupp den kommersiella fiskaren skall höra ifall medeltalet för omsättningen för de tre senaste räkenskapsperioderna något skulle understiga den fastslagna gränsen för hörande till grupp I. Det förefaller oskäligt hårt att en kommersiell fiskare skulle klassas ner ifall medeltalet t.ex. skulle understiga gränsen med 100 euro. I det fallet borde man se över en längre period än tre år för att veta om förändringen i omsättningen är på nedåtgående permanent.

90 § Första försäljning av fångst

ÖSTERBOTTENS FISKARFÖRBUND r.f.

Vi anser att andra paragrafen bör strykas. Det är inte skäl att börja grupperna fiskare i försäljningssyfte beroende på var de bor. Även fiskare i inlandsvatten bör registrera sig ifall de avser sälja sin fångst.

11 kap. Fiskeriförvaltningens register

92 § Syfte med fiskeriförvaltningens informationssystem

Uppgifterna i informationssystemet borde, förutom för forskning, även få användas för planeringsverksamhet inom fiskerinäringen. I paragrafen borde det även inskrivas om möjligheterna att få tillgång till uppgifter om fiskfångster som insamlas av naturresurscentralen.

12 kap. Tillsyn och övervakning samt påföljder

Inga kommentarer till detta kapitel.

13 kap. Särskilda bestämmelser

Inga kommentarer till detta kapitel.

14 kap. Ändringssökande

Inga kommentarer till detta kapitel.

15 kap. Ikraftträdande

132 § Fångstredskap som tillåtits tidigare

Vi anser att tidigare anskaffat lagligt fångstredskap, som inte är förenligt med denna lag, borde få användas i tre år i stället för föreslagna ett år.

Österbottens Fiskarförbund

Stefan Råback
ordförande

Guy Svanbäck
verksamhetsledare